

TYYn lausunto hallituksen esityksestä ulkomaalaislain 56 §:n muuttamisesta

Turun yliopiston ylioppilaskunta kiittää mahdollisuudesta antaa lausuntoehdotuksen hallituksen esityksen luonnoksesta laeiksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkimuksen opiskelun, työharjoittelun ja vapaaehtoistoiminnan perusteella annetun lain ja ulkomaalaislain 56 §:n muuttamisesta. TYY pitää kiitettävänä sitä, että myös tutkijoiden ja jatko-opiskelijoiden asemaan ollaan tekemässä muutosta.

Kansainvälisten tutkijoiden asema oleskelulupien hakemisen ja seurannan osalta on tällä hetkellä opiskelijoita heikompi. Oleskelulupia tulee uusia vuosittain ja lisäksi tutkimuksen rahoitustilanne voi olla epävakaa ja myös rahoituksen hakeminen vie työaikaa ja aiheuttaa kuormitusta. Kaiken kaikkiaan tutkijat elävät hyvin epävarmassa tilanteessa. TYY pitääkin kansainvälisten tutkijoiden asemaa parantavaa lakialoitetta kiitettävänä.

TYY pitää ehdotusta pidentää tutkijoiden oleskelulupien kestoa yhdestä vuodesta viiteen vuoteen hyvänä. Jatkuva oleskelupien uusiminen lisää jo epävarmassa tilanteessa toimivien tutkijoiden tilanteen kuormittavuutta. Oleskeluluvan pidentäminen vähentää tutkijoiden epävarmaa tilannetta ja lisää pysyvyyden tunnetta. Tämä myös helpottaa tutkijoiden taloudellista tilannetta, kun vuosittaisista uusimismaksuista ei tarvitse kantaa huolta. Vaikka hallituksen esitys parantaa tutkijoiden ja jatko-opiskelijoiden asemaa niin toivottavaa olisi, että oleskeluluvat muutettaisiin pysyviksi, jotta tutkijoilla ja jatko-opiskelijoilla olisi kannuste jäädä Suomeen.

Kannatettavana pidetään myös sitä, että tutkijoiden, kuten opiskelijoidenkin, tulee osoittaa toimeentulo ainoastaan haetun ajan ensimmäiselle vuodelle. TYY haluaa nostaa esiin kuitenkin sen, että tämän jälkeen tehtävä toimeentulon seuraamisen tavat ja ajoittuminen tulee kertoa avoimesti, läpinäkyvästi sekä hyvissä ajoin. Jos toimeentulon seurannasta ei viestitä riittävän selkeästi, voi sen mahdollisuus lisätä tutkijoiden epävarmuutta omasta tilanteestaan ja lisätä tutkijan kokemaa henkistä kuormitusta. Siksi seurannan läpinäkyvyyteen tuleen kiinnittää erityistä huomiota. TYY haluaa kuitenkin painottaa, että riittämättömän toimeentulon ei tule olla maastapoistamisen syy.

Kaiken kaikkiaan hallituksen esitys on TYYn mielestä hyvä ja kannatettava, sillä se parantaa tutkijoiden asemaa ja vähentää jatkuvasta epävarmuudesta aiheutuvaa stressiä. Muutokset lisäksi edistävät niin Turun kuin Turun yliopiston kansainvälistymisen tavoitteita, mitä TYY pitää erityisen kiitettävänä.